

ΣΕ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

«ΚΛΙΚ» στη Βαλκανική Ιστορία

Εικόνες από 50 μοναδικά μνημεία της οθωμανικής εποχής από την ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων θα φιλοξενηθούν στα Λουτρά των Αέρηδων στην Πλάκα, σε μία έκθεση πέντε φωτογράφων

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΔΗΜΗΤΡΑ ΡΟΥΜΠΟΥΛΑ
dirouboula@pegasus.gr

Το φρούριο του Ελμπασάν, το Φετιχιέ ή Τζαμί της Κατάκτησης της Αθήνας, το Τζαμί του Μωάμεθ Β' του Πορθητή στην Πρίστινα, η Συναγωγή στη εβραϊκή γενοκτονία της Βέροιας, ο Μπαϊρακλί Τζαμί του Βελιγραδίου, ο Ναός του Σωτήρος (Σβέτι Σπας) των Σκοπίων, η Κρήνη του Τζαμιού της βασιλομπόρος στο Ηράκλειο, το Γενί Τζαμί της Θεσσαλονίκης, το Εβραϊκό Νεκροταφείο της Ναισού, το Ιμαρέτ της Αρτας θα συναντηθούν στην Αθήνα, σε έναν ιδιαίτερο χώρο που θυμίζει το κοινό μας παρελθόν.

Τα Λουτρά των Αέρηδων στην Πλάκα, σημαντικό οθωμανικό μνημείο, θα φιλοξενήσουν πενήντα μοναδικά μνημεία της οθωμανικής εποχής από την ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων, σε μια έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «A Balkan Tale/Mia Βαλκανική Ιστορία» από τις 10 του μήνα έως τις 8 Απριλίου.

Μερικά από τα σημαντικότερα λουτρά, υδραγωγεία, εκκλησίες, τζαμιά, γέφυρες, πωκοκομεία, σπίατα και επαύλεις, όπως τα απθανάτισαν με τον φακό τους αλλά και την ιδιαίτερη ματιά τους πέντε διακεκριμένοι φωτογράφοι από ισάριθμες χώρες των Βαλκανίων, μας καλούν να κοιτάξουμε μακριά από τα εθνικά σύνορα και να διερευνήσουμε την ιστορία των Βαλκανίων στο σύνολό τους.

Επίσης, καλούν τις χώρες να προβάλουν και να διαπρήσουν την πολιτιστική κληρονομιά εκείνης της περιόδου, καθώς σε ποσοστό πάνω από 98% τα μνημεία της οθωμανικής αυτοκρατορίας, όπως δείχνουν τα στοιχεία, έχουν καταστραφεί.

Το «A Balkan Tale» είναι ένα εγχείρημα το οποίο ξεκίνησε από το Ινστιτούτο Γκαίτε, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη συμμετοχή εννέα διεθνώς αναγνωρισμένων ιστορικών, ανάμεσά τους και ο Μαρκ Μαζάουερ, βαθύς γνώστης της Ιστορίας των Βαλκανίων.

Την επιστημονική εποπτεία έχει η Χριστίνα Κουλούρη, καθηγήτρια Νεότερης Ιστορίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

ΜΥΡΩΔΙΕΣ, ΉΧΟΙ ΚΑΙ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ

Η Εκκλησία στο «A Balkan Tale» βρίσκεται στις μυρωδιές και στους ήχους. Οι επισκέπτες καλούνται να ταξιδέψουν στην οθωμανική ιστορία των Βαλκανίων και με τις αισθήσεις τους, μέσα από μυρωδιές του ροδέλαιου, του γιασεμιού, του σαφνόλαιου και της μαστίχας, που έχουν τις ρίζες τους στα βάθη του χρόνου (επιμέλεια Ορέστης Δαβίτα). Επίσης, καθώς θα κινούνται στην έκθεση και θα ενεργοποιούνται κάποιοι ειδικοί αισθητήρες, θα ακούν φυσικούς ήχους της εποχής και των συγκεκριμένων περιοχών. Αλλά και ένα πρωτότυπο ντοκιμαντέρ, «Ξεχασμένα Βαλκάνια», σε σενάριο και σκηνοθεσία του Ανδρέα Αποστολίδη, βασισμένο σε σπάνιο φωτογραφικό και κινηματογραφικό υλικό αλλά και συνεντεύξεις ιστορικών (Μαζάουερ κ.ά.), θα συμπληρώνει το ταξίδι στην Ιστορία, με τη ζωή των απλών ανθρώπων εν μέσω των δραματικών αλλαγών που μεταμόρφωσαν τα Βαλκάνια στο γύρισμα του 20ού αιώνα. Η ταινία θα διανεμηθεί σε σχολεία.

Εκείνοι επέλεξαν τα πενήντα σημαντικότερα σωζόμενα μνημεία και οι φωτογράφοι Ιβάν Πετρόβιτς (Σερβία), Καμίλο Νόλλας (Ελλάδα), Jutta Benzenberg (Αλβανία/Γερμανία), Ivan Blazhev (Σκωτία) και Samir Karahoda

Τζαμί της Κατάκτησης, Αθήνα, Ελλάδα

(Κοσσυφοπέδιο), με ανάθεση του Γκαίτε, ανέλαβαν έργο. Αποτύπωσαν την ιδιαιτερότητα κάθε μνημείου και τη σημερινή του κατάσταση με σύγχρονη ματιά.

Το αποτέλεσμα είναι η αποτύπωση ορισμένων από τα σημαντικότερα «οθωμανικά» χαρακτηριστικά του βαλκανικού, αστικού κυρίως, τοπίου, που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια των έξι αιώνων που τα Βαλκάνια αποτελούσαν μεγάλο μέρος της αυτοκρατορίας:

επιβλητικά τζαμιά με ψηλούς μιναρέδες, πάνω σε χριστιανικές εκκλησίες ή φτιαγμένα εξ αρχής, μπεζεστένια (σκεπαστές αγορές), χαμάμ, ιμαρέτια κι άλλα δημόσια κτίρια, νεκροταφεία και σπίατα.

Ενας διαδραστικός χάρτης θα δίνει τη δυνατότητα σε επισκέπτες, εκπαιδευτικούς και μαθητές να δουν περισσότερες φωτογραφίες και λεπτομέρειες κάθε μνημείου, καθώς και να ενημερωθούν για την ιστορία του.

Η Πύλη του Πασά, Μπεράτι, Αλβανία (πάνω αριστερά) και Μονή δερβίσηδων (τεκές,) Αργυρόκαστρο (πάνω)

ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ
Η έκθεση, μετά την Αθήνα θα περιοδεύσει σε Θεσσαλονίκη, Βελιγράδι, Πρίστινα, Σκόπια, Τίρανα, Γερμανία και Βρυξέλλες, όπου θα παρουσιαστεί σε κατάλληλα κτίσματα της οθωμανικής περιόδου.